

«Ұлттық бірыңғай тестілеуді өткізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2017 жылғы 2 мамырдағы № 204 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің бұйрық
ЖОБАСЫНА СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ
ҒЫЛЫМИ САРАПТАМА ҚОРЫТЫНДЫСЫ

I. Жалпы ережелер

Нормативтік құқықтық акт жобасының түрі және атауы

Қазақстан Республикасы министрлерінің және орталық мемлекеттік органдардың өзге де басшыларының нормативтік құқықтық бұйрықтары «Ұлттық бірыңғай тестілеуді өткізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2017 жылғы 2 мамырдағы № 204 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің бұйрық

Заңнама саласы

140.000.000. Әлеуметтік-мәдени заңнама

Нормативтік құқықтық акт жобасының мақсаты және құрылымы

Құқықтық нормаларды тағайындау, өзгерту немесе күшін жою. Актінің құрылымы оның ішкі мазмұнымен шарттастырылған.

Жобаның әзірлеушісі

Қазақстан Республикасы ғылым және жоғары білім министрлігі

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ғылыми сараптама жүргізу үшін ұсынылған құжаттар

Ілеспе хат, бұйрық жобасы, қосымша, түсіндірме жазба, салыстырмалы кесте

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ғылыми сараптаманың мәні және мақсаттары

Нормативтік құқықтық актілерді олардағы сыбайлас жемқорлыққа бейім нормаларды анықтау мақсатында сыбайлас жемқорлыққа қарсы ғылыми сараптама қорытындысын шығарумен зерттеу

Нормативтік құқықтық акт жобасының түскен күні

02-04-2024

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ғылыми сараптаманың аяқталу күні

11.04.2024

Сараптаманы өткізген сарапшылар туралы мәліметтер

МУХАМЕТКАЛИЕВА ЕЛЬМИРА МАМЫТЖАНОВНА

ГАБДУЛЛАЕВА ЭЛЬМИРА ГАБДУЛЛАКЫЗЫ

II. Жобаны ілгерілету процесінің сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау

2.1 НҚА жобасымен реттелетін қоғамдық қатынастар саласындағы әзірлеуші органның құзыретінің болуы

1-САРАПШЫ МУХАМЕТКАЛИЕВА ЕЛЬМИРА МАМЫТЖАНОВНА

Әзірлеушінің құзыретіне сәйкес келу бөлігінде жобаны әзірлеу процесі заңнамада белгіленген тәртіпке сәйкес келеді.

2.2 НҚА жобасын ілгерілетуде шешімдерді қабылдау процесіндегі айқындық талаптарын сақтау

1-САРАПШЫ МУХАМЕТКАЛИЕВА ЕЛЬМИРА МАМЫТЖАНОВНА

Әзірлеуші жобаны ілгерілету процесіндегі орнатылған ашықтық талаптарын сақтады (<https://legalacts.egov.kz/npa/view?id=14999343>).

2.3 Жобаның ұсынылған және нақты мақсаты

1-САРАПШЫ МУХАМЕТКАЛИЕВА ЕЛЬМИРА МАМЫТЖАНОВНА

Жобаның ережелерін талдау көрсеткендей, оның нақты мақсаты мәлімделген мақсатқа сәйкес келеді.

2.4 НҚА жобасында ілгерілетілетін көпшілік мүдде және жеке мүдделер - НҚА жобасымен байланысты жеке мүдделердің схемасы

1-САРАПШЫ МУХАМЕТКАЛИЕВА ЕЛЬМИРА МАМЫТЖАНОВНА

Жобада жеке мүдделерді заңсыз ілгерілету тәуекелі анықталмаған.

2.5 НҚА жобасының шешімдерінің негіздемесі

2.5.1 Заң жобасының тұжырымдамасындағы/түсіндірме жазбадағы дәлелдің жеткіліктілігі (заңнамалық актінің жобасын әзірлеген жағдайда)

1-САРАПШЫ МУХАМЕТКАЛИЕВА ЕЛЬМИРА МАМЫТЖАНОВНА

Жобаға салыстырмалы кестеде жеткілікті дәлелдер келтірілген.

2.5.2 Қаржылық -экономикалық негіздеме

1-САРАПШЫ МУХАМЕТКАЛИЕВА ЕЛЬМИРА МАМЫТЖАНОВНА

Талап етілмейді.

2.5.3 Реттеушілік әсерді талдауды өткізу

1-САРАПШЫ МУХАМЕТКАЛИЕВА ЕЛЬМИРА МАМЫТЖАНОВНА
Реттеушілік әсерге талдау жүргізу талап етілмейді.

III. Жоба тәуекелінің факторларын жалпы талдау

3.1 НҚА жобасының тілі

1-САРАПШЫ МУХАМЕТКАЛИЕВА ЕЛЬМИРА МАМЫТЖАНОВНА

Жобаның тілі «Құқықтық актілер туралы» заңында орнатылған заң техникасының талаптарына жартылай сәйкес келеді. Мысалы, жобаның бесінші абзацында «12-1-тармақ» деген сөзді «13-1-тармақ» деген сөздермен ауыстыру қажет.

3.2 Жобаның заңнамалық келісімділігі

1-САРАПШЫ МУХАМЕТКАЛИЕВА ЕЛЬМИРА МАМЫТЖАНОВНА

Жобаның нормаларына талдау барысында сәйкессіздіктен анықталмаған.

3.3 НҚА жобасында анықталатын лауазымды тұлғалар/мемлекеттік органдардың (жергілікті өзін өзі басқару органдарының) құзыреттілігі, өкілеттері, функциялары

1-САРАПШЫ МУХАМЕТКАЛИЕВА ЕЛЬМИРА МАМЫТЖАНОВНА

Орнатылмайды.

3.4 НҚА жобасын қабылдаған жағдайда адамның құқықтарының бұзылуы түріндегі салдарлар

1-САРАПШЫ МУХАМЕТКАЛИЕВА ЕЛЬМИРА МАМЫТЖАНОВНА

Жоба қабылданған жағдайда адамның құқықтарын бұзу түрінде салдарлар анықталмаған. Бұл ретте, мүдделер теңгерімінің бұзылуын белгілейтін нормалар бар. Толық талдау «Жобаның тәуекел факторлары мен сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін толық талдау» бөлімінде келтірілген.

IV. ЖОБАНЫҢ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРІН ЖӘНЕ ТӘУЕКЕЛ ФАКТОРЛАРЫН ТОЛЫҚ ТАЛДАУ

1-САРАПШЫ МУХАМЕТКАЛИЕВА ЕЛЬМИРА МАМЫТЖАНОВНА

Фактор 1 т-қ. 80

Проблемалы норманың мәтіні:

80-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«80. Электрондық форматтағы ҰБТ-ны өткізу барысында түсушіге академиялық адалдық принциптерін бұзуға, оның ішінде:

...

тестілеу тапсырмаларының мазмұнын талқылауға және жария етуге;

...

Тәуекел факторлары:

- Әкімшілік рәсімдердің болмауы немесе тиісінше реттелмеуі

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдері:

- Лауазымдық өкілеттіктерді теріс пайдалану

Ескерту:

80-тармаққа сәйкес электрондық форматтағы ҰБТ-ны өткізу барысында түсушіге академиялық адалдық принциптерін бұзуға, оның ішінде тестілеу тапсырмаларының мазмұнын талқылауға және жария етуге рұқсат етілмейді. Бұл ретте, қаралып отырған жағдайда тест тапсырмаларының мазмұнын нақты кімге талқылауға және жария етуге жол берілмейтіні нақтыланбайды. Сонымен бірге ҰБТ аяқталғаннан кейін тест тапсырмаларын талқылаудағы шектеулер болмауы тиіс. Мысалы, дәл сол тармақта тестілеу алдында немесе тестілеу кезінде шулауға болмайды деп нақты айтылған. Осылайша, тест тапсырмаларының мазмұнын талқылауға және жария етуге жол бермеу үшін нақты кезең болмаған жағдайда, ҰБТ аяқталғаннан кейін оларды талқылауға негізсіз шектеулерге әкелуі мүмкін және ҰБТ тестілеу нәтижелерін жауапкершілікке тарту және/немесе жою жөнінде шаралар қолдануға болады. Бұдан басқа, бұл шаралар тараптар арасында сыбайлас жемқорлық сөз байласуының болуына байланысты ҰБТ-ны электрондық нысанда тапсыратын барлық емес адамдарға қатысты қабылдануы мүмкін.

Нормативтік құқықтық актінің жобасында әкімшілік рәсімдердің болмауы не сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға жағдай жасауға қабілетті олардың тиісінше реттелмеуі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің факторы болып табылады.

Ұсыныстар:

Тест тапсырмаларының мазмұнын талқылау мен жария етуге болмайтын

кезеңді нақты көрсету керек.

Фактор 2

Проблемалы норманың мәтіні:

«80. Электрондық форматтағы ҰБТ-ны өткізу барысында түсушіге академиялық адалдық принциптерін бұзуға, оның ішінде:

...

тестілеу жүйесіне араласу әрекетіне және тестілеуден өтуге байланысты өзге де бұзушылықтарға рұқсат етілмейді.

...

Тәуекел факторлары:

- Қоғамдық қызығушылық тудыратын ақпаратқа қолжетімділіктің жеткіліксіздігі

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдері:

- Қызметтегі әрекетсіздік

Ескерту:

80-тармаққа сәйкес электрондық форматтағы ҰБТ-ны өткізу барысында түсушіге академиялық адалдық принциптерін бұзуға, оның ішінде тестілеу жүйесіне араласу әрекетіне және тестілеуден өтуге байланысты өзге де бұзушылықтарға рұқсат етілмейді. Бұл ретте, нақты қандай іс-әрекеттер тестілеу жүйесіне араласу әрекеті және тестілеуден өтуге байланысты бұзушылықтар ретінде бағаланатыны белгісіз. Сонымен қатар, ҰБТ-ны орта білім беру ұйымдарының, олардың көпшілігі кәмілетке толмағандардың түлектері тапсыратынын ескере отырып, тестілеу жүйесіне араласу әрекетін және тестілеуден өтуге байланысты бұзушылықтарды сипаттайтын неғұрлым егжей-тегжейлі белгілерді көрсету талап етіледі. Олай болмаған жағдайда, ҰБТ-ны электрондық форматта тапсыратын адамдарды жауапкершілікке тарту және тестілеу нәтижелерін жою жөнінде негізсіз шаралар қабылдау орын алуы мүмкін.

Қоғамдық мүддені білдіретін ақпаратқа қолжетімділіктің жеткіліксіздігі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің факторы болып табылады, өйткені тестілеу жүйесіне араласу әрекетін және тестілеуден өтуге байланысты бұзушылықтарды сипаттайтын белгілер жоқ.

Сонымен қатар, жобаның ұсынылған редакциясын қабылдау нәтижесінде әртүрлі құқық қолдану практикасы және мүдделер теңгерімінің бұзылуы мүмкін. Сонымен, бір аймақта ҰБТ-ны электронды түрде тапсыратын адамдардың бірдей әрекеттері тестілеу жүйесіне араласу әрекеті және/немесе тестілеуден өтуге байланысты бұзушылық ретінде қарастырылуы мүмкін, ал басқа аймақта мұндай әрекет жеке қызығушылыққа байланысты ескерілмеуі мүмкін.

Ұсыныстар:

Тестілеу жүйесіне араласу әрекетін және тестілеуден өтуге байланысты өзге де бұзушылықтарды сипаттайтын толық белгілерді ашу қажет.

V. Қорытындының тұжырымы

1-САРАПШЫ МУХАМЕТКАЛИЕВА ЕЛЬМИРА МАМЫТЖАНОВНА

«Ұлттық бірыңғай тестілеуді өткізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2017 жылғы 2 мамырдағы № 204 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің бұйрық жобасының сараптамасы «әкімшілік рәсімдердің болмауы немесе тиісінше реттелмеуі» және «қоғамдық қызығушылықты білдіретін ақпаратқа жеткіліксіз қолжетімділік секілді тәуекел факторлары бойынша 2 ескертудің барын анықтады.

Жоғарыда баяндалғанның негізінде анықталған ескертулер жойылғаннан кейін жобаны әрі қарай ілгерілетуге болады деп санаймын.

Қазақстан Республикасы Әділет министрінің 2023 жылғы 11 шілдедегі № 473, Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің м.а. 2023 жылғы 12 шілдедегі № 135 және Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) Төрағасының 2023 жылғы 11 шілдедегі № 223 бірлескен бұйрығымен бекітілген Ғылыми сараптаманы ұйымдастыру мен жүргізу, сондай-ақ ғылыми сарапшыларды іріктеу қағидаларының 128-тармағына сәйкес әзірлеуші сыбайлас жемқорлыққа қарсы ғылыми сараптаманың қорытындысын қарайды және мынадай әрекеттердің бірін қабылдайды:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы ғылыми сараптама қорытындысының ұсынымдарымен келіскен жағдайда нормативтік құқықтық актінің жобасына тиісті өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізеді. Бұл ретте, қорытындыны алған күннен бастап 5 жұмыс күнінен кешіктірмей тиісті ақпаратты үйлестірушіге жібереді;

2) Егер сыбайлас жемқорлыққа қарсы ғылыми сараптаманың қорытындысында әзірлеушінің құзыретіне жатпайтын ұсынымдар қамтылған жағдайда, әзірлеуші оларды нормативтік құқықтық актінің жобасымен бірге тиісті ақпаратты пысықтау және ұсыну үшін сараптамалық қорытындыда қозғалатын мәселелерді қарау құзыретіне кіретін мемлекеттік органдарға жібереді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ғылыми сараптаманың қорытындысын және әзірлеушіден нормативтік құқықтық актінің жобасын алған күннен бастап 7 жұмыс күні ішінде құзыретіне сараптамалық қорытындыда қозғалатын мәселелерді қарау кіретін мемлекеттік органдар осы ұсынымдарды қарауға және әзірлеушіге тиісті ақпаратты беруге міндетті. Әзірлеуші мемлекеттік органдардан ақпарат алған күннен бастап 7 жұмыс күнінен кешіктірмей оны үйлестірушіге жібереді;

3) ұсынымдармен келіспеген жағдайда, әзірлеуші сыбайлас жемқорлыққа қарсы ғылыми сараптаманың қорытындысын алған күннен бастап 5 жұмыс күнінен кешіктірмей үйлестірушіге келіспеудің негізделген себептерін көрсете отырып хат жібереді.

2-САРАПШЫ ГАБДУЛЛАЕВА ЭЛЬМИРА ГАБДУЛЛАКЫЗЫ

«Ұлттық бірыңғай тестілеуді өткізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан

Республикасы Білім және ғылым министрінің 2017 жылғы 2 мамырдағы № 204 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің ғылыми Сыбайлас жемқорлыққа қарсы сараптамаға ұсынылған бұйрығының жобасы одан әрі келісуге ілгерілеуі мүмкін.

Қол қойылды 11-04-2024 МУХАМЕТКАЛИЕВА ЕЛЬМИРА МАМЫТЖАНОВНА
Иесінің аты-жөні: МУХАМЕТКАЛИЕВА ЕЛЬМИРА
Сертификаттың әрекет ету мерзімі: 2023-09-04 16:25:04 2024-09-03 16:25:04
Сериялық нөмір 70e1cf1bf35eb47a565471f0163a7861d5e4bfad
Субъект: МУХАМЕТКАЛИЕВА ЕЛЬМИРА
Баспагер: C=KZ,CN=ҰЛТТЫҚ КУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҚ (RSA)

Қол қойылды 11-04-2024 ГАБДУЛЛАЕВА ЭЛЬМИРА ГАБДУЛЛАКЫЗЫ
Иесінің аты-жөні: ГАБДУЛЛАЕВА ЭЛЬМИРА
Сертификаттың әрекет ету мерзімі: 2023-02-05 21:53:45 2024-02-05 21:53:45
Сериялық нөмір 4f6ef9ed6c33fb8b0b717a76107c23c97e8d1677
Субъект: ГАБДУЛЛАЕВА ЭЛЬМИРА
Баспагер: C=KZ,CN=ҰЛТТЫҚ КУӘЛАНДЫРУШЫ ОРТАЛЫҚ (RSA)

Құжат тексеру үшін, сілтемені басыңыз:

<https://expertize.kz/show-pdf/25071/2>

VI. Үйлестірушінің ерекше пікірі

Үйлестірушінің жеке кабинетінде қол қойылды

